

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci stěžovatele **B., s. r. o.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Urbanem, advokátem se sídlem v Praze 1, Vodičkova 41, za účasti **Finančního ředitelství pro hl. m. Prahu**, se sídlem v Praze 1, Štěpánská 28, v řízení o kasačních stížnostech proti rozsudkům Městského soudu v Praze ze dne 7. 10. 2005, č. j. 5 Ca 118/2005 – 56 a č. j. 5 Ca 117/2005 – 63,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnosti **s e z a m í t a j í .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudky ze dne 7. 10. 2005, č. j. 5 Ca 118/2005 – 56 a č. j. 5 Ca 117/2005 – 63, zamítl žaloby stěžovatele proti rozhodnutím Finančního ředitelství pro hl. m. Prahu (dále jen „účastník“) ze dne 3. 10. 2001, č. j. FŘ-6735/13/01 a č. j. FŘ 6736/13/01, kterými byla zamítnuta odvolání stěžovatele proti rozhodnutím Finančního úřadu pro Prahu 1 ze dne 29. 3. 1999, č. j. 61209/99/001914/6050 a č. j. 61182/99/001914/6050, jimiž byla zamítnuta odvolání proti rozhodnutím správce daně o zamítnutí odvolání proti platebním výměrům o vyměření daně z přidané hodnoty za období srpen a červenec 1998 podle § 49 odst. 2 písm. b) zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“). V odůvodnění napadených rozsudků městský soud uvedl, že tvrzení stěžovatele o tom, že v jeho případě byla zachována zákonná lhůta pro podání odvolání proti platebním výměrům, je podloženo zejména podací knihou bývalého právního zástupce stěžovatele, ve které je ke dni 24. 2. 1999 zaznamenáno podání adresované správci daně. Z této listiny nelze dovodit skutečnost, že součástí doporučené zásilky (R 13944) byla kromě odvolání proti dodatečnému platebnímu výměru

ze dne 22. 1. 1999, č. j. 8612/99/001914/6050, také dvě odvolání proti platebním výměrům ze dne 22. 1. 1999, č. j. 9329/99/001916/6050 a č. j. 9309/99/001916/6050. Tomuto závěru svědčí údaj o čísle jednacím, který je uveden na obálce předmětné zásilky jejím odesílatelem. Je krajně nepravděpodobné a odporující běžné praxi, aby v případě, že předmětná zásilka skutečně obsahovala také obě odvolání proti platebním výměrům za měsíce červenec a srpen 1998, nebyla uvedena čísla jednacích těchto platebních výměrů na obálce zásilky obdobně, jako tomu bylo u č. j. dodatečného platebního výměru. Údaje obsažené v podací knize v kolonce poznámka jsou z tohoto pohledu nevěrohodné. Navíc lze i bez odborného zkoumání konstatovat, že č. j. platebních výměrů jsou zaznamenána odlišně oproti č. j. dodatečného platebního výměru, což znamená, že nebyla zaznamenána současně, ale až dodatečně poté, co se pro stěžovatele ukázalo být nezbytné, aby prokázal zachování zákonné lhůty pro podání odvolání. Městský soud proto dospěl k závěru, že stěžovatel neprokázal, že doporučená zásilka (R 13944) obsahovala i odvolání proti předmětným platebním výměrům. Se zřetelem k tomuto závěru považuje městský soud čestné prohlášení právní zástupkyně stěžovatele ze dne 23. 3. 1999 za účelové a obdobně je třeba hodnotit také tvrzení stěžovatele o tom, že byl správcem daně vyzván k opětovnému předložení odvolání proti platebním výměrům. Ve správním spise není založena žádná výzva, na kterou by stěžovatel musel reagovat dopisem ze dne 10. 3. 1999. Podle názoru městského soudu byl správce daně s odkazem na ust. § 34 odst. 12 zákona o správě daní a poplatků oprávněn požadovat po provozovateli poštovních služeb součinnost, která v daném případě spočívala v převážení doporučené zásilky (R 13944). Požadavek součinnosti třetí osoby byl tedy uplatněn v souladu se zákonem. Z výše uvedených důvodů městský soud dospěl k závěru, že k podání odvolání proti platebním výměrům došlo prokazatelně až dne 10. 3. 1999 a správce daně tak postupoval zcela legitimně, když svým rozhodnutím odvolání odmítl (správně mělo být zamítl). V souladu se zákonem postupoval i účastník, jehož rozhodnutí obsahují obdobné právní hodnocení, jako rozhodnutí správce daně. Pro úplnost městský soud uvedl, že nebyl povinen přezkoumávat námitky stěžovatele obsažené v podání ze dne 3. 6. 2003, neboť byly uplatněny po lhůtě k podání žaloby.

Proti těmto rozsudkům podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnosti z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel namítal, že účastník i soud zcela účelově pomíjejí jeho argumentaci, že v případě převažování zásilek Č., s. p. se nejedná o součinnost, ale o provádění důkazů. Jde o vědomý a účelový posun logického obsahu pojmu součinnosti, který je ve smyslu § 34 odst. 12 zákona o správě daní a poplatků vymezen jako podání informace, nikoli však provádění úkonů ke zjištění konkrétních informací ve smyslu vyšetřovacího pokusu – převažování poštovních zásilek. Pošta prováděla dokazování, které jí nepřísluší, a to na pokyn finančních úřadů a bez přítomnosti účastníků řízení. Jde proto o porušení procesních předpisů a tento důkaz není možné v řízení použít. Stěžovatel dále namítal, že se městský soud vůbec nezabýval jeho podáními ze dne 3. 6. 2003 označenými „rozbor věci“. V těchto podáních stěžovatel dovodil nicotnost platebních výměrů. Z díkce ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. je zřejmé, že je povinností soudu vždy vyslovit nicotnost správního rozhodnutí, a to i když takový návrh není vznesen, popř. je-li takový návrh procesně jinak nepřijatelný. Městský soud však místo toho, aby se upozorněním na důvody nulity zabýval, zamítl žaloby z formálních důvodů, které upřednostnil před materiálním posouzením zákonnosti postupu finančních orgánů. Stěžovatel dále uvedl důvody, ze kterých dovozuje nicotnost předmětných platebních výměrů. Protože s ohledem na uvedené skutečnosti je zřejmé, že městský soud nenaplnil požadavek ustanovení § 2 s. ř. s., navrhl stěžovatel zrušení napadených rozsudků a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

Ve vyjádřeních ke kasačním stížnostem účastník uvedl, že městský soud ve svých rozsudcích danou věc zhodnotil zcela srozumitelně a ve všech souvislostech. Předmětné platební výměry není možno hodnotit jako nicotné. Splňují požadavky srozumitelnosti, jasnosti a přezkoumatelnosti a obsahují také všechny základní náležitosti stanovené v § 32 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků. Účastník se nedomnívá, že by správce daně porušil procesní předpisy, když vyzval Č., s. p. k součinnosti v daňovém řízení s tím, aby provedla dvojí převážení obsahu doporučené zásilky, neboť ustanovení § 34 odst. 12 zákona o správě daní a poplatků umožňuje správci daně vyzvat provozovatele poštovních služeb ke sdělení údajů o poštovních zásilkách, které správce daně označí. Jedním z takovýchto údajů je pak i hmotnost doporučené zásilky, neboť od hmotnosti se odvíjí cena za poskytnutou službu přepravy. Provozovatel poštovních služeb převážením zásilky potvrdil údaj, který mu byl znám, a zároveň bylo potvrzeno, že zásilka nemohla obsahovat další materiály. Ostatně převážení zásilky bylo jen jedním z několika důvodů, které byly podkladem pro rozhodnutí správce daně a následně i účastníka. To, že správce daně v souladu s ust. § 34 odst. 12 zákona o správě daní a poplatků vyzval Č., s. p. k součinnosti, bylo plně v jeho kompetenci a zákon v této věci neukládá správci daně povinnost informovat o tom daňový subjekt. Účastník dále uvedl, že kasační stížnosti jdou zcela mimo rámec projednávané žaloby a evidentně z nich vyplývá snaha stěžovatele zhojit pozdní podání odvolání proti platebním výměrům. Tvrzení stěžovatele, že napadené rozsudky mu odpírají v jednom celku s řízením před finančními orgány právo na řádný proces a ochranu narušených práv, považuje účastník za zcela neopodstatněné, neboť skutečnost, že někdo svého práva řádně nevyužije, nelze zaměňovat s tím, že mu bylo odepřeno ho využít. Účastník také odmítl tvrzení stěžovatele o údajném zmanipulování věci při doručování odvolání. Podstatné pro správce daně i odvolací orgán v tomto daňovém řízení bylo, že stěžovatel nepředložil jediný důkaz o tom, že by předmětná odvolání podal v zákonem stanovené lhůtě. Stěžovatel v kasačních stížnostech odkazuje na skutečnosti, které nemohly mít vliv na rozhodnutí odvolacího orgánu a nemohly mít ani vliv na napadená soudní rozhodnutí. Z výše uvedených důvodů považuje námitky obsažené v kasačních stížnostech za neodůvodněné, a proto navrhl zamítnutí kasačních stížností.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasačních stížností napadené rozsudky v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podaných kasačních stížnostech a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podstatnou částí kasačních stížností je argumentace stěžovatele směřující k prokázání tvrzené nicotnosti předmětných platebních výměrů. Podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. je povinností soudu vyslovit nicotnost správního rozhodnutí, jestliže vady tohoto charakteru zjistí, i když takový návrh není vznesen. Městský soud v souladu s právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 9.3.2005, č. j. 7 Afs 54/2004 - 52, se mohl v rámci své přezkumné činnosti zabývat pouze otázkou, zda stěžovatel podal odvolání proti platebním výměrům na daň z přidané hodnoty za období červenec a srpen 1998 včas nebo až po uplynutí zákonné třicetidenní lhůty, a tedy pouze skutečností, která je rozhodná pro posuzovanou věc, a to je datum jejich doručení stěžovateli. Jak již bylo v citovaném rozsudku uvedeno, i proti rozhodnutí finančního ředitelství o zamítnutí odvolání podaného po stanovené lhůtě je žaloba přípustná, ale takovou žalobou se žalobce může domáhat pouze přezkoumáním oprávněnosti postupu správce daně podle § 49 odst. 2 písm. b) zákona o správě daní a poplatků a nikoliv meritorního přezkoumání napadeného správního rozhodnutí. Zkoumat nicotnost mohl městský soud jen ve vztahu k napadeným správním rozhodnutím a rozhodnutím jím předcházejícím (rozhodnutí o zamítnutí

odvolání) a nikoliv ve vztahu k platebním výměrům, jak se toho stěžovatel domáhal. Městskému soudu nelze tedy důvodně vytýkat, že nesplnil svou povinnost zabývat se důvody nulity platebních výměrů. Není pochyb o tom, že je povinností soudu (§ 76 odst. 2 s. ř. s.) k nicotnosti přihlížet a nicotnost deklarovat z úřední povinnosti. Jestliže ale soud rozhodnutí nicotným neshledá, není jeho povinností tento svůj závěr v rozhodnutí uvádět, ledaže by žalobce v žalobních bodech nicotnost namítal (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 1 Azs 10/2004 - 49). V daném případě nebyla-li v žalobních bodech uplatněných v zákonné lhůtě stěžovatelem nicotnost namítána a městský soud ji neshledal, neměl důvod tento závěr v napadených rozsudcích uvádět. Z tohoto důvodu posoudil Nejvyšší správní soud důvody uvedené stěžovatelem ve stížním bodu týkajícím se nulity jako neopodstatněné. Vzhledem k výše uvedenému není rovněž opodstatněná námitka, že se městský soud vůbec nezabýval podáními stěžovatele ze dne 3. 6. 2003 označenými „rozbor věci“.

Jediným stížním bodem, který směřuje proti závěru správních orgánů o tom, že stěžovatel podal odvolání proti platebním výměrům opožděně, tak zůstává námitka, že v případě převažování zásilek Č., s. p. se nejedná o součinnost, ale o provádění důkazů, které poště nepřísluší. Jelikož stěžovatel v daňovém řízení zpochybnil obsah doporučené zásilky označené jako R 013944 ze dne 24. 2. 1999, vyzval správce daně dne 22. 3. 1999 provozovatele poštovních služeb k součinnosti podle ust. § 34 odst. 12 zákona o správě daní a poplatků a požadoval převážení této zásilky, která měla podle tvrzení stěžovatele obsahovat nejen odvolání proti dodatečnému platebnímu výměru ze dne 22. 1. 1999, č. j. 8612/99/001914/6050, ale i dvě odvolání proti platebním výměrům ze dne 22. 1. 1999, č. j. 9329/99/001916/6050 a č. j. 9309/99/001916/6050. Provozovatel poštovních služeb převážil předmětnou zásilku (obálku s obsahem, který na ní byl vyznačen včetně příloh) a výsledná hmotnost (248 g) odpovídala hmotnosti vyznačené na obálce této zásilky při jejím podání k poštovní přepravě (247 g). Tím bylo potvrzeno, že zásilka nemohla obsahovat žádné další listiny. Poté byla zásilka v souladu s pokyny správce daně převážena i s listinami, o nichž stěžovatel tvrdil, že rovněž tvořily obsah obálky. Toto druhé převážení se již jeví jako nadbytečné, neboť závěr o tom, že předmětná zásilka tato odvolání neobsahovala lze učinit i na základě převážení prvního, a to z prostého faktu, že oba údaje o váze (údaj vyznačený na obálce a údaj získaný prvním převážením) se prakticky shodují. Přesto podle názoru Nejvyššího správního soudu nejde o úkon překračující zákonné meze součinnosti s třetí osobou, jak je stanoví ustanovení § 34 zákona o správě daní a poplatků. Provozovatel poštovních služeb v tomto případě vzhledem ke zpochybnění obsahu předmětné zásilky stěžovatelem pouze potvrdil správnost údaje vyznačeného již dříve na obálce této zásilky. To, že provozovatel poštovních služeb na výzvu správce daně pouze sdělil fyzikální údaj (hmotnost zásilky), který používá při své každodenní činnosti k určování cen za přepravu zásilek, nelze považovat za provádění dokazování, jak tvrdí stěžovatel, ale jde o sdělení údaje o přepravované zásilce, a tedy o splnění zákonné informační povinnosti, které se uskutečnilo zcela v souladu s citovaným ustanovením. Městský soud nepochybil, když dospěl k závěru, že požadavek součinnosti třetí osoby byl uplatněn v souladu se zákonem, a tento stížní bod je proto nedůvodný.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud neshledal nezákonnost napadených rozsudků ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a kasační stížnosti podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasačních stížnostech zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a finančnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu